Lietas Nr. C19043516
Lietas arhīva Nr. C-0435-16/4

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Kuldīgā, 2016.gada 30.augustā

Kuldīgas rajona tiesa:
tiesnese Anda Brīze

rakstveida procesā izskatīja civillietu akciju sabiedrība /Nosaukums A/ maza apmēra prasībā pret /pers. A/ un /pers. B/ par naudas piedziņu un

k o n s t a t ē j a

prasītāja – akciju sabiedrība (turpmāk – AS) /Nosaukums A/, cēlusi tiesā maza apmēra prasību pret atbildētājiem /pers. A/ un /pers. B/ par pamatparāda, procentu un līgumsoda piedziņu.

Prasības pieteikumā norādīts, ka 2008.gada 24.oktobrī starp prasītāju un atbildētāju /pers. A/ noslēgts studiju aizdevuma līgums Nr. /līguma numurs/ (turpmāk – Līgums), saskaņā ar kuru prasītāja izsniegusi atbildētājam aizdevumu studijām Latvijas Lauksaimniecības universitātē, ieskaitot aizdevuma summu Līgumā norādītās mācību iestādes kontā.

Līgumā aizdevuma atmaksas termiņš noteikts 5 vai 10 gadi, atkarībā no izsniegtā aizdevuma apmēra, saskaņā ar Ministru kabineta 2001.gada 29.maija noteikumiem Nr. 220 "Kārtība, kādā tiek piešķirts, atmaksāts un dzēsts studiju kredīts un studējošā kredīts no kredītiestādes līdzekļiem ar valsts vārdā sniegto galvojumu" (turpmāk – Noteikumi Nr. 220).

Saskaņā ar Līguma 4.1.punktu atbildētājs /pers. A/ apņēmies veikt aizdevuma atmaksu ne vēlāk kā ar 12.mēnesi pēc studiju pabeigšanas vai ar 3.mēnesi, ja atbildētājs izslēgts no studējošo saraksta, nepabeidzot studiju programmu, vai ar nākamo mēnesi, ja aizņēmējs izslēgts no studējošo saraksta, nepabeidzot studiju programmu.

Atbildētājs 02.06.2009. izslēgts no studējošo saraksta. Aizdevuma atmaksa atbildētājam bija jāuzsāk ar 2009.gada augustu, veicot maksājumus katra mēneša 14.datumā. Atbildētājs no Līguma izrietošās saistības nav pildījis – nav veicis aizdevuma summas pilnu samaksu. Atbildētāja neatmaksātā pamatparāda summa uz prasības pieteikuma sagatavošanas dienu bija EUR 867,94.

Saskaņā ar Līguma 3.punktu prasītāja aprēķinājusi procentus par aizdevuma lietošanu par laiku no 15.07.2014. - 16.01.2015. EUR 25,92 apmērā.

Saskaņā ar Noteikumu Nr. 220 52.punktu un Līguma 6.punktu kredīta ņēmējam jāmaksā līgumsods - 0,1 % dienā no savlaicīgi neatmaksātās (nokavētās) summas, ja ir kavēts kāds no grafikā paredzētajiem maksājumiem. Tā kā atbildētājs nav veicis Līgumā noteiktos maksājumus, prasītāja aprēķinājusi līgumsodu EUR 11,47 apmērā.

Pamatojoties uz Līguma 2.daļas noteikumiem, prasītāja paziņojusi atbildētājam par vienpusēju atkāpšanos no Līguma un pieprasījusi līdz 28.01.2015. atmaksāt visu izsniegto un neatmaksāto aizdevuma pamatsummu, kā arī samaksāt procentus un līgumsodu.

Aizdevuma līguma saistība pastiprināta, noslēdzot galvojuma līgumu ar atbildētāju /pers. B/. Saskaņā ar galvojuma līgumu galvinieks galvojis par visu galvenā parādnieka saistību izpildi kā pats parādnieks.

Pirms prasības celšanas tiesā prasītāja vērsusies pret atbildētājiem ar pieteikumu par saistību piespiedu izpildīšanu brīdinājuma kārtībā. Tā kā saistība piespiedu izpildīšanai brīdinājuma kārtībā nav nodota, prasītājai ir atlīdzināmi ar brīdinājuma izsniegšanu saistītie izdevumi.

Prasītāja lūdz piedzīt no atbildētāja /pers. A/, bet piedziņas neiespējamības gadījumā - no atbildētāja /pers. B/, galveno parādu EUR 867,94, aizdevuma lietošanas procentus EUR 25,92, līgumsodu EUR 11,47 un tiesas izdevumus – valsts nodevu EUR 135,80 un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 22,77, kā arī atzīt prasītājai tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos 6 % gadā no neapmaksātās parāda pamatsummas.

Prasība pamatota ar Civillikuma 1401., 1425., 1469., 1472., 1512., 1548., 1587., 1588., 1590., 1651., 1716., 1717., 1720., 1721., 1753., 1756., 1759., 1765., 1934., 1943.pantu.

Prasītāja nav lūgusi lietas iztiesāšanu tiesas sēdē.

Atbildētāji paskaidrojumus par prasību tiesai nav iesnieguši, nav lūguši lietas iztiesāšanu tiesas sēdē. Līdz ar to, saskaņā ar Civilprocesa likuma $250.^{25}$ pantu, nolemts lietu skatīt rakstveida procesā, par ko pusēm nosūtīts paziņojums.

Novērtējot prasību un lietā esošos rakstveida pierādījumus, tiesa uzskata, ka prasība ir pamatota un apmierināma daļēji.

2008.gada 24.oktobra Studējošā aizdevuma līgums (lietas 12.lapa) apliecina, ka starp prasītāju un atbildētāju /pers. A/ noslēgts līgums par aizdevuma izsniegšanu ne vairāk kā Ls 4800,00 apmērā, nosakot, ka aizdevuma atmaksas termiņš ir 5 vai 10 gadi saskaņā ar Noteikumiem Nr. 220.

Saskaņā ar Līguma 4.1.punktu aizņēmējam jāsāk aizdevuma atmaksa ne vēlāk kā ar divpadsmito mēnesi pēc studiju pabeigšanas vai ar trešo mēnesi, ja aizņēmējs ir izslēgts no studējošo saraksta, nepabeidzot studiju programmu.

Kredīta izraksts (lietas 14.-23.lapa) apliecina, ka prasītāja no savas puses saistības ir izpildījusi un izmaksājusi atbildētājam aizdevumu saskaņā ar Līgumu.

Studiju un zinātnes administrācijas izziņa (lietas 31.lapa) apliecina, ka atbildētājs /pers. A/ izslēgts no studējošo saraksta 02.06.2009.

Atbildētājs no savas puses saistības nav pildījis, ko apliecina Kredīta izraksts (lietas 14.-23.lapa). No Kredīta izraksta redzams, ka atbildētājs pēdējo maksājumu aizdevuma atmaksai veicis 17.06.2014. Neatmaksātā pamatparāda summa sastāda EUR 867,94.

Prasītāja 16.01.2015. nosūtījusi atbildētājiem paziņojumu par atkāpšanos no Līguma (lietas 32.-33.lapa) un pieprasījusi līdz 28.01.2015. atmaksāt visu aizdevuma pamatsummu, procentus un līgumsodu.

Atbildētāji nav iesnieguši pierādījumus, ka saistības no savas puses ir izpildījuši, kā arī nav apstrīdējuši parāda pamatsummu. Līdz ar to tiesa atzīst, ka prasība daļā par parāda pamatsummas piedziņu ir apmierināma.

Saskaņā ar Civillikuma 1753.pantu ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas vai citu atvietojamu lietu lietošanas atvēlējumu vai kavējumu, samērā ar viņu daudzumu un lietošanas ilgumu.

Saskaņā ar Civillikuma 1756.pantu pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu. Konkrētajā gadījumā to paredz līgums.

Saskaņā ar Līguma 3.punktu par aizdevuma lietošanu noteikta mainīga procentu likme, kā arī noteikta procentu atmaksas kārtība.

Prasītāja aprēķinājusi līgumiskos procentus par laiku no 15.07.2014. -16.01.2015. EUR 25,92 apmērā. Tiesa atzīst, ka prasība daļā par līgumisko procentu piedziņu ir apmierināma.

Saskaņā ar Civillikuma 1716.panta pirmo daļu līgumsods ir pametums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību neizpildi vispār, nepienācīgu izpildi vai neizpildīšanu īstā laikā (termiņā).

Saskaņā ar Līguma 6.punktu aizņēmējs maksā aizdevējam līgumsodu - 0,1 % dienā no savlaicīgi neatmaksātās (nokavētās) summas par nokavējuma laiku, ja aizņēmējs nokavē kādu no grafikā paredzētajiem maksājumiem.

Prasītāja aprēķinājusi līgumsodu par laiku līdz 2015.gada 16.janvārim EUR 11,47 apmērā.

Saskaņā ar Civillikuma 1716.panta trešo daļu līgumsods par saistību nepienācīgu izpildi vai neizpildīšanu īstā laikā (termiņā) var tikt noteikts pieaugošs, taču kopumā ne vairāk par 10 procentiem no pamatparāda vai galvenās saistības apmēra.

Saskaņā ar Noteikumu Nr. 220 52.punktu kredītlīgumā nosaka, ka kredīta ņēmējs maksā līgumsodu 0,1 procenta apmērā no termiņā nesamaksātās summas par katru nokavēto maksājuma dienu.

Izvērtējot prasību daļā par līgumsoda piedziņu, tiesa uzskata, ka aprēķinātais līgumsods ir samērīgs, tas nepārsniedz 10 % no parāda pamatsummas un atbilst Noteikumu Nr. 220 52.punkta prasībām. Līdz ar to prasība daļā par līgumsoda piedziņu ir apmierināma.

2008.gada 24.oktobra galvojuma līgums (lietas 13.lapa) apliecina, ka starp prasītāju un atbildētāju /pers. B/ noslēgts līgums, saskaņā ar kuru /pers. B/ uzņēmies pienākumu kā pats parādnieks atbildēt par /pers. A/ saistībām, kas izriet no Līguma.

Saskaņā ar Civillikuma 1692.pantu galvojums ir ar līgumu uzņemts pienākums atbildēt kreditoram par trešās personas parādu, neatsvabinot tomēr pēdējo no viņas parāda. Saskaņā ar Civillikuma 1698.pantu galvinieks atbild ne vien par pašu galveno parādu, bet arī par tā blakus prasījumiem, parādnieka vainas vai nokavējuma dēļ nodarītiem zaudējumiem un tiesu izdevumiem.

Saskaņā ar Civillikuma 1702.pantu, kad pret galvinieku ceļ prasību, viņš var prasīt, lai kreditors griežas ar to paprieks pie galvenā parādnieka, ja piedziņa no tā izdarāma tikpat sekmīgi un viegli. Šī tiesība atkrīt, ja galvinieks noteikti no tās atteicies. Par tādu atteikšanos uzskatāms jau arī tas, ja galvinieks uzņemas saistību kā pats parādnieks.

Galvinieks uzņēmies no aizdevuma līguma izrietošās maksājumu saistības kā pats parādnieks un atteicies no tiesībām prasīt, lai banka ar piedziņu vispirms griežas pie parādnieka. Šādos apstākļos tiesa atzīst, ka ir pamatota prasība daļā par parāda, procentu, līgumsoda un tiesas izdevumu piedziņu no atbildētāja /pers. B/, ja piedziņa no galvenā parādnieka /pers. A/ nav iespējama.

Civilprocesa likuma 195.pants nosaka tiesai pienākumu, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, sprieduma rezolutīvajā daļā norādīt prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt procentus, minot to apmēru. Saskaņā ar Civillikuma 1765.panta pirmo daļu gadījumā, ja likums nosaka aprēķināt likumiskos procentus, tas ir, seši procenti no simta gadā.

Civilprocesa likuma 41.panta pirmā daļa nosaka, ka pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus, proporcionāli tiesas apmierināto prasījumu apmēram.

Līdz ar to no atbildētāja /pers. A/, bet piedziņas neiespējamības gadījumā – no atbildētāja /pers. B/, par labu prasītājai piedzenami tiesas izdevumi: samaksātā valsts nodeva EUR 135,80 un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi EUR 7,83.

Tiesa uzskata, ka prasība daļā par izdevumu EUR 14,94 apmērā piedziņu nav pamatota un ir noraidāma, jo ar brīdinājumu izsniegšanu saistītie izdevumi nav atzīstami par ar konkrētās lietas izskatīšanu saistītajiem izdevumiem vai arī par zaudējumiem materiālo tiesību normu izpratnē.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 41.panta nosacījumiem, ar tiesas izdevumiem, kuri piespriežami pusei, kuras labā taisīts tiesas spriedums, ir saprotami izdevumi, ko attiecīgais lietas dalībnieks ir samaksājis izskatāmās lietas ietvaros. Izņēmums no šī principa ir paredzēts Civilprocesa likuma 406.^{6} un 406.^{8} pantā, kur noteikts, ka gadījumos, ja pieteikums par saistības piespiedu izpildi brīdinājuma kārtībā netiek nodots piespiedu izpildei, kreditoram, ceļot prasību prasības tiesvedības kārtībā, ir tiesības uz samaksātās valsts nodevas ieskaitu. Civilprocesa likums neparedz ar brīdinājuma izsniegšanu saistīto izdevumu atlīdzināšanu vai ieskaitīšanu, ja prasību ceļ tiesā prasības tiesvedības kārtībā.

Prasības pieteikumā norādītais Vidzemes apgabaltiesas 2012.gada 3.maija spriedums lietā Nr. CA0099-12/11, uz kuru atsaukusies prasītāja, nav atzīstams par judikatūru Civilprocesa likuma 5.panta sestās daļas izpratnē, kuru tiesai būtu pienākums ņemt vērā.

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 42.panta pirmo daļu, no atbildētājiem par labu valstij piedzenami ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi EUR 4,57.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.^{1} panta otro daļu nosakāms, ka atbildētāji spriedumu var izpildīt labprātīgi 10 dienu laikā no sprieduma stāšanās spēkā.

Pamatojoties uz teikto un Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu, 42.panta pirmo daļu, 92.-97., 190.-193., 195., 204.^{1}, 250.^{25} pantu, tiesa

n o s p r i e d a

prasību apmierināt daļēji.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu akciju sabiedrībai /Nosaukums A/, reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/,

pamatparādu EUR 867,94 (astoņsimt sešdesmit septiņi *euro* un 94 centi), līgumiskos procentus par laiku no 15.07.2014. līdz 16.01.2015. EUR 25,92 (divdesmit pieci *euro* un 92 centi), līgumsodu EUR 11,47 (vienpadsmit *euro* un 47 centi) un tiesas izdevumus EUR 143,63 (simt četrdesmit trīs *euro* un 63 centi).

Noteikt, ka, piedziņas neiespējamības gadījumā no atbildētāja /pers. A/, par labu prasītājai piespriestās summas piedzenamas no /pers. B/, personas kods /personas kods/.

Noteikt prasītājai tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei vai līdz dienai, kad atbildētāju mantu pārdod izsolē, vai līdz brīdim, kad iestājas Civillikuma 1763.pantā norādītie apstākļi, saņemt likumiskos 6 % gadā no piespriestās pamatparāda summas – EUR 867,94.

Par labu prasītājai piedzīto summu samaksa veicama /Nosaukums B/, reģistrācijas Nr. /reģistrācijas numurs/, norēķinu kontā Nr. /konta numurs/ Nordea Bank AB Latvijas filiālē, kredītiestādes kods NDEALV2X.

Noraidīt prasību daļā par ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu EUR 14,94 apmērā piedziņu.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu valstij ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 2,29 (divi *euro* un 29 centi).
Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu valstij ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 2,28 (divi *euro* un 28 centi).

Noteikt, ka atbildētāji spriedumu var izpildīt labprātīgi 10 dienu laikā no sprieduma stāšanās spēkā.

Spriedumu 20 dienu laikā var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Kurzemes apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijai, iesniedzot sūdzību Kuldīgas rajona tiesā.

Tiesnese A. Brīze